

Bergkerk 1^e voleinding 12-11-2017

Gemeente van Christus,

'De gruwel der verwoesting' de teksten liegen er niet om vanmorgen, er is gelukkig nog niemand in afschuw de kerk uitgerend maar ik kan het me zomaar voorstellen want het zijn ronduit verschrikkelijke woorden. Het is toch even slikken om de lofprijzing te zingen na die laatste zin uit de evangeliëlezing 'Waar een lijk is daar zullen de gieren zich verzamelen'. Lof zij U Christus.

Het zal een tijd zijn van enorme verschrikkingen ...De teksten van profeet en evangelie spreken van destructie, redeloze woede, van angst en geweld je moet de bergen invluchten...berg je dan maar.....Deze vreemde en gruwelijke tekst die ik eigenlijk het liefst maar wil overslaan doorbreekt de schijnbare harmonie van een mooie zondagmorgen. Hier wordt woede gepeild.

En dat is ons niet vreemd, want er is veel verborgen en exploderende boosheid om ons heen.

Verontwaardiging en woede over grensoverschrijdend seksueel geweld, manipulatie, onderdrukking ... het komt vanuit de haarvaten van onze samenleving aan de oppervlakte.

Verontwaardiging en woede over verborgen malafide financiële verbindingen 'panama papers' - 'paradise papers' ze schetsen ons een onthutsend beeld.

Verontwaardiging en woede over het ontbreken van transparantie en moraal, over de cynische waarheid dat alleen het eigen korte termijn belang geldt, kortom woede ..over de jungle die schuilt gaat onder onze flinterdunne beschaving. Maak je geen illusies, de mens is een wolf voor zijn medemens.

Berg je dan maar, zegt het evangelie, en bidt dat je vlucht niet valt in de winter. De laatste zondagen van het kerkelijk jaar, geteld als zondagen van de voleinding schetsen ons de donkere tinten van het bestaan. Gisteren op Sint Maarten zagen we nog even een lichtpuntje, een mens die zijn mantel deelt maar vanmorgen wordt die hoop de grond ingetrapt weer een illusie armer, staren wij in het duister.

De gruwel der verwoesting.

Ik maak het voor mijzelf maar heel klein en dichtbij. Ik ontdekte afgelopen week als jonge opa in een spel met mijn kleinzoon ...de boosheid. We bouwden samen een toren, het was prachtig, maar het laatste blokje lukte niet, en in een vlag van woede, omdat het niet lukt en met een grote schreeuw, wordt de door ons zorgvuldig opgebouwde toren compleet verwoest, tot de grond gelijk gemaakt. Als hij klaar is met zijn verwoestende actie, gaat mijn kleinzoon staan, kijkt mij aan en zegt: 'ik ben boos'. En ik antwoord: 'dat zie ik'. Vervolgens komt hij weer naast mij zitten en we beginnen zwiingend de toren weer op te bouwen. Pure boosheid, daar gaat zoveel kracht vanuit, daar is niets tegen bestand, woede als een destructieve, maar ook vitale kracht. Natuurlijk leren wij bij het opgroeien om die woede te temperen of te kanaliseren en soms weg te drukken of af te leiden ... wij moeten leren omgaan met die destructieve kracht ... maar bij een kind zien we hoe die gevoelens van boosheid en verdriet van geluk en pijn ... zo puur aanwezig zijn.

De gruwel der verwoesting. Er worden geen vrome zoete broodjes gebakken. Het leven kan op een verschrikkelijke manier onderuit gaan. En er zijn mensen, die het einde van hun wereld al één of misschien wel meerdere malen hebben meegemaakt. De grote verdrukking is voor velen een realiteit. Soms zo hard ... dat je zou willen vluchten. Soms zo wreed en onrechtvaardig, dat je zou willen dat de dagen ingekort werden. Die rede over de laatste dingen uit het evangelie, vormt een getrouw beeld van wat mensen in hun leven kunnen meemaken.

De vraag bij dit alles is, wat houdt je nog op de been? De logica van het einde is immers sterker dan de logica van de hoop.

Ik moest nog denken aan een groeps gesprek, waarin iemand heel wel overwogen het einde van de wereld schetste. Het gaat fout, zei hij, over 50 jaar is het gedaan met de planeet aarde. Het was een ervaren goed opgeleide man hij had veel van de wereld gezien hij had recht van spreken. Iemand sputterde nog wat tegen, je zou toch juist daarom moeten werken aan het behoud van onze aarde, maar hij voorzag dat dit niet meer was, dan een druppel op de gloeiende plaat. Ik vond het vreselijk om dit te horen zeggen, maar tegelijk wist ik niet hoe ik hem moest antwoorden. Het was een logisch verhaal en het meest erge vond ik, dat ik hem geen ongelijk kon geven. Wat houdt je nog op de been? Wat hebben wij in te brengen tegen de logica van de dood?

Het evangelie roept ons op tot ongelof. Geloof het niet! Indien iemand tot u zegt: Zie hier is de Christus! Geloof het niet! of ... Zie Hij is in de woestijn! Gaat er niet heen! Geloof het niet! Je gelooft al gauw te veel en de wens is nu eenmaal de vader van de gedachte. Intussen hebben wij het in ongelof te doen met het Woord van God en tegen de duistere achtergrond, waarin zelfs zon, maan en sterren verduisterd zijn, verschijnt de

Mensenzoon. Dat is het beeld wat Matteüs oproept, hij heeft overgenomen van de profeet Daniël. Zij zullen de Mensenzoon zien komen zoals een bliksemschicht vanuit het oosten weerlicht tot in het westen. Mensenzoon, zoon van de mens staat er letterlijk. Als je het letterlijk neemt staat er, zoon van adam. En de zoon van adam is abel, de eerste martelaar. Daar draait het uiteindelijk op uit, dat hij verschijnt, het onschuldig vergoten bloed van de eerste broedermoord en van al het vergoten bloed en verloren gegane leven van heel de geschiedenis, dat zal verschijnen in heerlijkheid, het zal aan het licht komen. Het onschuldig vergoten bloed zal niet verdampen in het heelal, maar verschijnt in de mensenzoon in heerlijkheid. En dat, zegt Matheus, is het teken, niet alleen van het einde, maar meer nog van het nieuwe, als de zoon van de mens, verschijnt. Christus neemt het lot op zich van hen die onderdrukt, vermoord, vergeten worden. Hij vereenzelvigd zich met hen. Hij draagt hun pijn en vernedering, hun woede en hun dood. Hij wordt gekruisigd en begraven. En precies dat trekt God zich aan. Hij vergeet die mens niet, tilt hem op uit de dood en brengt aan het licht. Hij schrijft een heel andere geschiedenis de geschiedenis van God met ons, de geschiedenis van de tederheid.

Mijn vroegere leermeester Bert ter Schegget antwoordde eens op de vraag: Kun jij nog geloven aan de hoop? Nauwelijks, nauwelijks hou ik mij staande. Maar het omgekeerde kan ik helemaal niet geloven. Moet ik misschien geloven dat alles tevergeefs is en verkeerd uitpakt. De logica van het einde is overdonderend, en ik zal er aan moeten geloven, maar ik kan er niet in geloven. Geloofd het niet. Daarom houd ik aan de hoop vast en eigenlijk zelfs dat ook niet, want de hoop houdt mij vast. En tot je eigen verrassing laat de hoop op God ... jou niet los.

'Ik ben boos', zei hij.

'Dat zie ik', zei ik.

Zwijgend bouwen we de toren weer op.

Amen.